

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה: תריס : אור -

היחס: כשתריס פתוח הוא מאפשר לאור להיכנס, וכשהוא סגור הוא מונע זאת ממנו. כלומר, תריס משמש לוויסות אור.
א' משמש לוויסות של ב'.

תשובה (1): גפרור : אש. האם גפרור משמש לוויסות אש? לא. גפרור משמש להבערת אש.

תשובה (2): מאורר : אוויר. האם מאורר משמש לוויסות של אוויר? לא. מאורר הוא חפץ המשמש ליצירת זרמי אוויר.

תשובה (3): מזווה : מזון. האם מזווה משמש לוויסות של מזון? לא. מזווה הוא מקום המשמש לאכסון מזון.

תשובה (4): סכר : מים. האם סכר משמש לוויסות של מים? כן. סכר נועד למטרת בקרה על זרם המים, כשהוא פתוח הוא מאפשר לזרם המים לעבור, וכשהוא סגור הוא מונע זאת ממנו.

תשובה (4).

2. השאלה: לסירוגין : רציפות - (לסירוגין = בדילוג, בהפסקות, פעם כך ופעם כך)

היחס: לסירוגין זה לא ברציפות.

א' זה לא ב-ב'.

תשובה (1): במשורה : כמות. האם במשורה זה לא בכמות? לא. (במשורה = בכמות קטנה).

תשובה (2): על רגל אחת : יסודיות. האם על רגל אחת זה לא ביסודיות? כן. (על רגל אחת = בקצרה, בחיפזון).

תשובה (3): על אפו ועל חמתו : התנגדות. האם על אפו ועל חמתו זה ללא התנגדות? לא. (על אפו ועל חמתו = למרות התנגדותו).

תשובה (4): בשוויון נפש : אדישות. האם בשוויון נפש זה ללא אדישות? לא. (בשוויון נפש = ללא התרגשות, באדישות)

תשובה (2).

3. השאלה: מילא : התפקע -

היחס: מילא זה הכניס פנימה עד שלא נותר מקום, והתפקע זה התמלא יותר מדי עד שתוכנו נשפך.

אם מישהו מילא משהו יותר מדי, אז הוא התפקע.

תשובה (1): הרס : נחרב. האם אם מישהו הרס משהו יותר מדי, אז הוא נחרב? לא. אם מישהו הרס משהו אז הוא נחרב. לא צריך להרוס יותר מדי כדי שמישהו ייחרב. (נחרב = נהרס).

תשובה (2): אפה : נשרף. האם אם מישהו אפה משהו יותר מדי, אז הוא נשרף? כן.

תשובה (3): איחר : הוחמץ. האם אם מישהו איחר משהו יותר מדי, אז הוא הוחמץ? לא. אם מישהו איחר למשהו, אז הוא החמיץ את תחילתו.

תשובה (4): הפיל : התנפץ. האם אם מישהו הפיל משהו יותר מדי, אז הוא התנפץ? לא. אם מישהו הפיל דבר שביר אז הוא עלול היה להתנפץ.

תשובה (2).

4.

השאלה: **השיב פניו ריקם : ביקש -** (השיב פניו ריקם = סרב לבקשתו, דחה את פנייתו)

היחס: השיב פניו ריקם זה לא הסכים לעשות את מה שהאחר **ביקש**.

א' זה לא עשה את מה שהאחר ב'.

תשובה (1): המרה פיו : ציווה. האם **המרה פיו** זה לא עשה את מה שהאחר **ציווה**? כן.

תשובה (2): עמד על דעתו : שכנע. האם **עמד על דעתו** זה לא עשה את מה שהאחר **שכנע**? לא. (עמד על דעתו = לא השתכנע).

תשובה (3): הקביל את פניו : הזמין. האם **הקביל את פניו** זה לא עשה את מה שהאחר **הזמין**? לא. (הקביל את פניו = קידם את פני האחר, ערך לאחר קבלת פנים).

תשובה (4): ריפה את ידיו : עודד. האם **ריפה את ידיו** זה לא עשה את מה שהאחר **עודד**? לא. (מי שריפה את ידיו האחר החליש את ההתלהבות שלו, כלומר ההפך מעודד אותו).

תשובה (1).

5.

השאלה: **שירון : שיר -** (שירון = חוברת ובה מילים של אוסף שירים)

היחס: שירון מאגד בתוכו מספר **שירים**.

א' מאגד מספר ב'ים.

תשובה (1): שאלון : שאלה. האם **שאלון** מאגד מספר **שאלות**? כן.

תשובה (2): פסלון : פסל. האם **פסלון** מאגד מספר **פסלים**? לא. **פסלון** זה **פסל** קטן.

תשובה (3): פעוטון : פעוט. האם **פעוטון** מאגד מספר **פעוטות**? לא. **פעוטון** הוא גן **לפעוטות**.

תשובה (4): מקומון : מקום. האם **מקומון** מאגד מספר **מקומות**? לא. **מקומון** הוא עיתון או כתב עת המיועד לתושבי עיר מסוימת.

תשובה (1).

6.

השאלה: **תרחיש : להתרחש -** (תרחיש = מהלך עניינים אפשרי)

היחס: המילה תרחיש מתארת מהלך עניינים מסוים שעשוי **להתרחש** (מבין כמה מהלכי עניינים אפשריים).

המילה א' מתארת משהו שעשוי ב'.

תשובה (1): מטלה : להתבצע. האם **המילה מטלה** מתארת משהו שעשוי **להתבצע**? לא. **המילה מטלה** מתארת משהו שצריך לבצע, ולא משהו שעשוי **להתבצע**.

תשובה (2): תגלית : להתגלות. האם **המילה תגלית** מתארת משהו שעשוי **להתגלות**? לא. **המילה תגלית** מתארת משהו ש**כבר** התגלה.

תשובה (3): הבטחה : לקיים. האם **המילה הבטחה** מתארת משהו שעשוי **לקיים**? לא. **המילה הבטחה** מתארת משהו שצריך **לקיים**.

תשובה (4): מועמד : להיבחר. האם **המילה מועמד** מתארת משהו שעשוי **להיבחר**? כן. **מועמד** הוא מי שעשוי **להיבחר** מבין מספר מועמדים אפשריים.

תשובה (4).

הבנה והסקה (שאלות 7-17)

7. לפנינו שאלת משל נמשל.

מיכל צבעה את שיערה לבלונדיני, והדבר עורר עניין במקום עבודתה. היא מספרת לנמרוד שהיא הופתעה מכך, והוא בתגובה אומר לה "מי שחי באגם שמימיו שקטים, כל אדווה נדמית בעיניו כנחשול". עלינו למצוא את כוונת דבריו של נמרוד, כלומר את כוונת המשל. נבין אותם, ואז ניגש לתשובות המוצעות.

דבריו של נמרוד באים כסוג של ביקורת על דבריה של מיכל. הוא מתכוון לומר שהיא לא הייתה אמורה להיות מופתעת מהעובדה שצבע שיערה החדש עורר עניין במקום עבודתה שכן מי שעובד במקום שלרוב אין בו עניין ולא נעשים בו שינויים (=מי שחי באגם שמימיו שקטים) אפילו שינוי קטן כמו צבע השיער החדש שלה יעורר הדים כאילו מדובר בשינוי גדול (=כל אדווה נדמית בעיניו כנחשול).

נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי תשובה (1) לפיה כוונתו של נמרוד היא שאפילו שינוי פעוט כמו שינוי צבע שערה של מיכל מעורר הדים רבים במקום שהשינויים נדירים בו מתאימה בדיוק.

הערה: אדווה היא גל קטן ונחשול הוא גל גדול.

תשובה (1).

8. נשאלנו מדוע התאוריה בדבר קיומה של התחממות גלובלית היא תאוריה מרשימה מאין כמוה על פי המשתמע מהפסקה. נקרא את הפסקה במטרה להבינה וניגש לתשובות המוצעות.

על פי הפסקה, המדענים אינם קובעים חוקים אלא מציעים הסברים שמתעדכנים עם ממצאים חדשים. לכן, תאוריה כמו זו של התחממות גלובלית היא מרשימה, שכן יש עליה הסכמה רחבה ומתמשכת בקרב המדענים.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): אם תאוריות משתנות ברגע שיש ממצאים חדשים שסותרים אותן, ותאוריית ההתחממות הגלובלית לא עברה שינויים (יש עליה הסכמה רחבה ומתמשכת), הרי שהדבר מעיד על כך שהממצאים תומכים בה בעקביות. זו התשובה הנכונה.

אין צורך לבדוק את שאר התשובות.

תשובה (1).

9. נתונה דוגמה הממחישה מונח חדש הנקרא **אבגדה**, ולאחר מכן שואלים אותנו מה משתמע מהנתון 'ניירות מכתבים הם סגולים אבגדה' לפי מונח זה.

לפי הדוגמה אם נחשים הם ארסיים **אבגדה**, משמע שלא כל הנחשים ארסיים, אבל מספר הנחשים הלא-ארסיים זניח (זניח = שולי). מהדוגמה ניתן להסיק שאם ניירות מכתבים הם סגולים **אבגדה**, אז לא כל ניירות המכתבים הם סגולים, אבל מספר ניירות המכתבים שאינם סגולים זניח. כלומר, רוב ניירות המכתבים הם סגולים, ורק מיעוט מניירות המכתבים אינם סגולים.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי תשובה (1) לפיה יש ניירות מכתבים שאינם סגולים משתמעת מהנתון.

תשובה (1).

10.

נשאלנו איזו טענה **אינה** עולה בקנה אחד עם דברי הפיזיקאים על פי הפסקה. נתמצת אותה וניגש לבדוק את התשובות המוצעות.

הפסקה מתארת סברה רווחת שלפיה כדי להאט את קצב השתחררות הגז ממשקה מוגז, יש לסגור את הפקק בחוזקה רבה. אולם, פיזיקאים טוענים שהקצב מושפע בעיקר מכמות האוויר שבבקבוק: ככל שכמות האוויר גדולה יותר ביחס למשקה, כך הגז משתחרר מהר יותר.

נבדוק את התשובות המוצעות ונחפש טענה שאינה תואמת את דברי הפיזיקאים:

תשובה (1): לפי טענה זו המשקה יכול לשמור על כמות הגז גם כאשר הפקק לא סגור בחוזקה רבה, כל עוד הבקבוק מלא במשקה. זה מעיד על כך שכמות האוויר היא הגורם החשוב יותר בקצב השחרור, ולא עוצמת הסגירה של הפקק. טענה זו עולה בקנה אחד עם דברי הפיזיקאים, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): לפי טענה זו גם אם הפקק סגור היטב, אם יש בבקבוק רק מעט משקה, כמות הגז תקטן יותר מהר. טענה זו עולה בקנה אחד עם דברי הפיזיקאים, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): על פי טענה זו הפקק חייב להיות סגור בחוזקה רבה כדי שהכמות תישאר כמעט קבועה, מה שסותר את ההסבר שהכמות של האוויר בבקבוק היא הגורם העיקרי להשפעה על קצב השחרור. טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם דברי הפיזיקאים, ולכן זו התשובה הנכונה.

למען שלמות ההסבר נבדוק גם את התשובה הנותרת:

תשובה (4): על פי טענה זו, כאשר כמות האוויר גבוהה יותר (בבקבוק מלא למחצה), קצב השחרור של הגז יהיה גבוה יותר, גם אם הפקק סגור באותה מידה. זה תואם את הרעיון שהכמות של האוויר בבקבוק משפיעה ישירות על קצב השחרור של הגז. טענה זו עולה בקנה אחד עם דברי הפיזיקאים, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3).

11.

לפנינו פסקה רבת מלל, ושואלים אותנו איזו מהטענות שבתשובות נטענת בה.

נתמצת את הפסקה וניגש לתשובות המוצעות. בתחילת הפסקה נכתב שב-1895 פרסם זיגמונד פרויד את "הפרויקט לפסיכולוגיה מדעית", חיבור מורכב ונועז העוסק בהתנהגות האדם. בהמשך נכתב שפרויד הוסיף לחיבור את הכינוי "פסיכולוגיה לנוירולוגים", שמציג את שני ההיבטים שלו: תיאור מבנה ותפקוד המוח, יחד עם דגם תאורטי של הנפש ותהליכים פסיכולוגיים, נורמליים ולא-נורמליים.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): בפסקה לא דובר על הוספה מאוחרת של דגם הנפש ושל סקירת התהליכים הנפשיים לחיבור, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): הטענה לפיה ניסיונו של פרויד לבסס דגם תאורטי שלם של הנפש על העובדות המוכרות למדע בנוגע למבנה המוח, הופך את "הפרויקט לפסיכולוגיה מדעית" לנועז, אינה מופיע בקטע. לכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): הכינוי שהוסיף פרויד לחיבור, "פסיכולוגיה לנוירולוגים", אכן בא לשקף את השילוב בין התיאור הפיזיולוגי של המוח לבין התיאור הפסיכולוגי של הנפש. זו התשובה הנכונה.

למען שלמות ההסבר נבדוק גם את התשובה הנותרת:

תשובה (4): אמנם נאמר בסוף הפסקה שחיבורו של פרויד מנסה לתאר תהליכים פסיכולוגיים נורמליים ולא-נורמליים כאחד, אך קודם לכן נאמר במפורש ששני פניו של החיבור הם (1) תיאור מבנה המוח ותפקודו בהתבסס על עובדות פיזיולוגיות, ו(2) הצגת דגם תאורטי שלם של הנפש (שעל פיו מתוארים תהליכים פסיכולוגיים נורמליים ולא-נורמליים). התשובה נפסלת.

תשובה (3).

12.

נבדוק את התשובות המוצעות עד שתתקבל פסקה הגיונית.

תשובה (4): למרות המהפכה שהנהיג שר התקשורת, המאפשרת ללקוחות להחליף ספקית אינטרנט כל אימת שהם רוצים בכך, מספר הלקוחות שעוזבים את ספקית האינטרנט שלהם לא עלה עלייה של ממש.

אין להתפלא על כך, משום שלקוחות שנמנעו מלעבור לחברה מתחרה הסבירו שהחיסכון הכספי שהיה צפוי מהחלפת ספקית האינטרנט אינו מצדיק את הטרחה הכרוכה בהחלפה.

נתמצת: למרות שבעת ניתן להחליף ספקית אינטרנט בכל רגע, לא חלה עליה משמעותית במספר הלקוחות שמחליפים ספק. זאת מכיוון שהחיסכון הכספי בהחלפת ספק אינו מצדיק את הטרחה שבמעבר. מתקבלת פסקה הגיונית, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

13. נבדוק את התשובות המוצעות עד שתתקבל פסקה הגיונית.

תשובה (2): הכלכלנית הרייט פרנזן **חולקת על טענתם של הארגונים לקידום מעמד האישה, שהצעד הראשון במלחמה בעוני צריך להיות עידוד נשים לצאת לעבודה: "אמנם למרבה השמחה במדינות רבות השלטונות כבר הפנימו שמלחמה בעוני לא תצלח בלי עידוד כזה, אך עם זאת יש לדעתי צעדים חשובים ודחופים יותר במלחמה זו, למשל שיפור החינוך בקרב אוכלוסיות חלשות."**

נתמצת: פרנזן מתנגדת לטענה לפיה הצעד הראשון במלחמה בעוני הוא עידוד נשים לעבוד. היא טוענת כי אמנם יש חשיבות לעידוד כזה, אך ישנם צעדים חשובים ודחופים יותר, כמו שיפור החינוך בקרב אוכלוסיות חלשות. מתקבלת פסקה הגיונית, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

14. נבדוק את התשובות המוצעות עד שתתקבל פסקה הגיונית.

תשובה (2): דובר אנגלית בן ימינו אינו מבין את האנגלית שדוברת לפני אלף שנים. מכך היה אפשר להסיק שבנקודת זמן כלשהי היו אמורות לקרות תקלות חמורות בתקשורת בין דוברי שפה זו. הלוא **אם חלק מהנהגים ינהגו לפתע על פי חוקי תנועה שונים, התוצאות יהיו הרסניות.** ואולם, שינויים היסטוריים גדולים הם פעמים רבות רצף של שינויים קטנים שאינם מורגשים.

נתמצת: דוברי אנגלית היום לא מבינים את האנגלית שדוברת לפני אלף שנים, ולכן היה אפשר לחשוב שהיו בעיות תקשורת בין דוברי השפה. כמו במקרה שבו חלק מהנהגים יתחילו לנהוג לפי חוקי תנועה שונים, מה שיובייל לתקלות חמורות. אבל בפועל, השינויים בשפה מתרחשים לרוב בהדרגה ולא מורגשים. מתקבלת פסקה הגיונית, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

15. נתונה פסקה שנכתבה כתשובה לשאלה מסוימת, עלינו למצוא בתשובות מהי השאלה שעליה היא עונה.

נבין מהו הרעיון המרכזי של הפסקה, ולאחר מכן נחפש בתשובות מה יכולה הייתה להיות השאלה עליה היא עונה.

בתחילת הפסקה נכתב ששירת ספרד נחשבת לאחד הפרקים המפוארים בכל תולדות הספרות העברית שלפני העת החדשה, ושעד אז השירה העברית הייתה כמעט כולה שירת **קודש**. בהמשך מתוארים המאפיינים הייחודיים של שירת ספרד: מדובר בשירת **חול** העוסקת בעולמו של הפרט, מבנה שירה והאסתטיקה שלהם היו פורצי דרך, והיא דמותה לשירה הערבית של אותה התקופה. כלומר, הפסקה מתארת את הייחודיות של שירת ספרד ביחס לשירה עברית מתקופות מוקדמות.

כעת נחפש בתשובות מה יכולה הייתה להיות השאלה עליה הפסקה עונה:

תשובה (1): ההשוואה בקטע היא בין שירת ספרד לשירה עברית שקדמה לה, ולא בהשוואה בין שירת ספרד לשירה שבעת החדשה. לפיכך, הוא לא נותן מענה לשאלה במה שירת ספרד שונה מהשירה העברית של העת החדשה. התשובה נפסלת.

תשובה (2): הקטע נותן מענה לשאלה **מדוע שירת ספרד נחשבת מהפכנית כל כך**, ומתאר את כל המאפיינים הייחודיים שלה ביחס לשירה עברית מתקופות קודמות. לכן זו התשובה הנכונה.

למען שלמות ההסבר נבדוק גם את שאר התשובות:

תשובה (3): הקטע לא נותן מענה לשאלה מה הייתה נקודת המפנה בשירה העברית במאה העשירית. אמנם נכתב בו ששירת ספרד חוברה בין המאה העשירית למאה השלוש עשרה, ושהייתה מיוחדת ושונה, אך לא ידוע אם היא היוותה נקודת מפנה לעתיד השירה. לכן התשובה נפסלת.

תשובה (4): הפסקה מתארת בין היתר גם את התכנים שאפיינו את שירת ספרד, אך גם את המבנה והאסתטיקה שלהם. כמו כן, התיאור נעשה כדי להראות את המהפכות שלה. לכן, היא לא נכתבה כדי לענות על השאלה אילו תכנים אפיינו את שירת ספרד. התשובה נפסלת.

תשובה (2).

16. עלינו לשלב שלושה מתוך ארבעה נתונים המופיעים בתשובות כדי להסביר את ממצאי המחקר המראים שככל שהרעש מכביש כלשהו חזק יותר, כך גבוה יותר הסיכון של הגרים בסמוך אליו ללקות באוטם שריר הלב, ולבסוף לסמן את הנתון שבו לא השתמשנו.

משילוב של הנתון **בתשובה (2)** לפיו ככל שבכביש נוסעים יותר כלי רכב כבדים, כך הוא רועש יותר והנתון **בתשובה (4)** לפיו בדרך כלל כלי רכב כבדים גורמים לזיהום אוויר יותר מכלי רכב לא כבדים נסיק כי כבישים בהם נוסעים רכבים כבדים הם גם רועשים יותר וגם מייצרים רמות גבוהות יותר של זיהום אוויר. אם נשלב גם את הנתון **בתשובה (1)** לפיו חשיפה לרמות גבוהות של זיהום אוויר מעלה את הסיכון ללקות באוטם שריר הלב, נקבל ששהייה ליד אותם כבישים רועשים (ומזהמים) מעלה את הסיכון ללקות באוטם שריר הלב. לא השתמשנו בנתון **בתשובה (3)**, ולכן נסמן אותה בתור התשובה הנכונה.

תשובה (3).

17. לפנינו שאלת כללים. עשרה ילדים מחכים בתחנת אוטובוס וחלקם עולים עליו כשהוא מגיע. נתון שכל הילדים שנעלו נעלי ספורט עלו לאוטובוס, ושכל הילדים שעלו לאוטובוס גרים בכפר סביונים, ושואלים אותנו מה לא ייתכן בנוגע לילדים.

נשלב בין הנתונים וניגש לבדוק את התשובות המוצעות. אם ידוע כי כל הילדים שנעלו נעלי ספורט עלו לאוטובוס, וכי כל הילדים שעלו לאוטובוס גרים בכפר סביונים, הרי שכל הילדים שנעלו נעלי ספורט גרים בכפר סביונים. כלומר, לא ייתכן שיהיה ילד שנעל נעל ספורט וגר במקום אחר מלבד כפר סביונים. כעת נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי **תשובה (4)** לפיה לא ייתכן שילד שנעל נעלי ספורט גר בכפר שקמים (כלומר, לא גר בכפר סביונים) מתאימה בדיוק.

תשובה (4).

הבנת הנקרא (שאלות 18-23)

18. עלינו להשלים את המשפט לפי הקטע: המכולה אינה אחת מהמצאות ש- בתחילת הקטע נכתב: "על כמה המצאות נהוג לומר שהן שינו את העולם. כאלה הן למשל מכונת הדפוס, נורת החשמל והמחשב. המכולה, שהמציא מלקום מקלין בשנת 1956, אינה אחת מהן". כלומר, המכולה היא לא אחת מההמצאות שנהוג לומר שהן שינו את העולם.

נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי **תשובה (3)** לפיה המכולה אינה אחת מהמצאות שרבים סבורים שהשפעתן על החברה האנושית הייתה מכרעת מתאימה בדיוק.

תשובה (3).

19. נתון משפט מהקטע שבכל פעם מודגשת בו מילה אחרת, ועלינו למצוא איזו מן ההדגשות מבטאת את כוונת המשפט בקטע באופן הטוב ביותר.

בשורות 5-8 נכתב: "העובדה שרוב המוצרים שאנחנו משתמשים בהם יוצרו בארצות רחוקות נראית לנו כיום מובנת מאליה, אך עד אמצע המאה העשרים הייתה התובלה הימית יקרה ביותר, ולכן רוב בני האדם כמעט שלא השתמשו במוצרים שיוצרו במקומות רחוקים". משפט זה בא לתאר את ההבדל בין העובדה שכיום רוב המוצרים שאנו צורכים מיוצרים בארצות רחוקות, לבין העבר בו אנשים השתמשו בעיקר במוצרים שיוצרו בקרבתם, ולכן נחפש מילה שתדגיש את ההבדל בין המצב היום לזה שבעבר.

תשובה (4) "העובדה שרוב המוצרים שאנחנו משתמשים בהם יוצרו בארצות רחוקות נראית לנו כיום מובנת מאליה" מתאימה.

תשובה (4).

20.

נשאלנו מדוע (על פי הפסקה השנייה) בראשית המאה העשרים לא ייבאו מוצרים שהיה אפשר לייצר בייצור מקומי.

נענה על השאלה במילים שלנו וניגש לתשובות המוצעות.

החל משורה 8 נכתב "אומנם כבר במאה התשע עשרה הוזילו התפתחויות טכנולוגיות בתחום התחבורה את מחירי הסחורה המיובאת, אבל עד תחילת השימוש במכולות נמנעו המדינות המפותחות מיבוא נרחב של מוצרים שיכלו לייצרם בעצמן, אף שבמדינות אחרות הייתה עלות הייצור נמוכה בהרבה. זאת משום שעד אז נארוזו המוצרים לקראת הובלתם בספינות באלפי מכלים במגוון צורות וגדלים, ואותם היה צריך לפרוק ממשאיות, לסדר על הספינה, לפרוק שוב ולהעמיס על משאיות אחרות בנמל היעד. תהליך זה חייב כוח אדם רב, ולכן היה יקר מאוד".

נתמדת: למרות שלעיתים עלות הייצור במדינות אחרות הייתה נמוכה יותר אנשים עדיין נמנעו מלייבא סחורות, זאת בשל העלויות הגבוהות של הובלת הסחורות. מכאן נסיק שעלות ההובלה באותה תקופה הייתה גבוהה יותר מהפער בין עלות הייצור המקומי לעלות הייצור במדינות אחרות.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי תשובה (1) לפיה בראשית המאה העשרים לא ייבאו מוצרים שהיה אפשר לייצר בייצור מקומי מפני שבתקופה זו הייתה עלות ההובלה ממדינות רחוקות גבוהה מהפער שבין עלות הייצור המקומי לעלות הייצור באותן מדינות מתאימה בדיוק.

תשובה (1).

21.

נשאלנו מה היה קורה (על פי הפסקה השלישית) אילו הייתה כל מדינה קובעת תקן משלה לגודלה ולצורתה של המכולה.

נענה על השאלה במילים שלנו וניגש לתשובות המוצעות.

בתחילת הפסקה השלישית נכתב שהמהפכה האמיתית הייתה סטנדרטיזציה של המכולות ולא השימוש בהן. כל המכולות נוצרו בגודל קבוע כדי לנצל את נפח הספינה בצורה מיטבית. בהמשך (שורות 16-18) נכתב "זאת ועוד, כדי שיהיה אפשר לארוז מכולה במפעל ולשלוח אותה למסע חוצה יבשות וימים בלי לפרוק את תכולתה בדרך, צריך שגודל המכולות בכל העולם יהיה אחיד ותקני, והמשאיות והרכבות צריכות להיות מותאמות לתקן זה". לפיכך, אם כל מדינה הייתה קובעת תקן משלה לגודלה ולצורתה של מכולה אז המכולות לא היו מתאימות למשאיות ורכבות במדינות שונות, והיינו נתקלים במקרים בהם היה צריך לפרוק תכולת מכולות בדרך ולהעביר אותה למכולות אחרות מתאימות.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות ונראה כי תשובה (3) לפיה אילו הייתה כל מדינה קובעת תקן משלה לגודלה ולצורתה של המכולה במקרים רבים, כדי להשלים את המסע מהמפעל ליעד היה צורך לפרוק את המוצרים מהמכולה ולהעבירם למכולה אחרת מתאימה בדיוק.

תשובה (3).

22.

נשאלנו באיזו מהתשובות הדברים מובאים לפי סדר הזמנים הנכון לפי הפסקה השנייה והשלישית. נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): מקלין המציא את המכולה ורק לאחר מכן נקבע להן סדנדרט אחיד. התשובה נפסלת.

תשובה (2): קודם נקבע שגודל המכולות בכל העולם יהיה אחיד, ורק לאחר מכן מדינות שינו את החוקים והתשתיות שלהן בהתאם. התשובה נפסלת.

תשובה (3): מעטים יכלו להרשות לעצמם מוצרים מיובאים ← מקלין המציא דרך פשוטה להעמיס ולפרוק ספינות ← הושגה הסכמה בין-לאומית על גודל המכולות ← כמה מדינות נאלצו לשנות את התשתיות שלהן. זו התשובה הנכונה.

למען שלמות ההסבר נבדוק גם את התשובה הנותרת:

תשובה (4): במאה ה-19 התפתחויות טכנולוגיות החלו להוזיל את מחירי הסחורה המיובאת, ועדיין מוצרים זולים נחשבו ליוקרתיים. כלומר, ההתרחשויות היו במקביל. התשובה נפסלת.

תשובה (3).

.23

נשאלנו על איזו מן השאלות שבתשובות המוצעות הדעות חלוקות, על פי הפסקה האחרונה.

הפסקה האחרונה נפתחת בטענה שכמו המצאות רבות אחרות, גם המצאת המכולה לא היטיבה עם כולם. בהמשך מציינים שהמכולות גרמו בעקיפין לסגירת מפעלים ולפיטורים של עשרות מיליוני עובדים, ושהתובלה הימית שלהן גורמת לזיהום סביבתי. לאחר מכן עולה השאלה האם מדובר במחיר שראוי לשלם, ונאמר כי הדעות על כך חלוקות. כלומר, הדעות חלוקות בנוגע לשאלה האם התועלת שאנו מפיקים מהגידול העצום במסחר הבין-לאומי (בזכות המכולות) מפצה על הנזקים החברתיים והסביבתיים (פיטורי עובדים וזיהום) שהוא גורם.

תשובה (1).